

Vai koksnes pieejamība Somijā kļūs par reālu problēmu?

Avots: Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

Situācija mūsu reģiona valstu meža nozares jomā veidojas visai dramatiskā. Ne tikai Latvijā un Igaunijā, bet arī Somijā vērojamas problēmas. Katrā valstī atšķirīgi, bet kopumā problēmas pieaug. Cenas koksnei Somijā joprojām ir pārsteidzoši augstas. Koksnes tirgus joprojām ir un būs saspringts. Arī jaunais Eiropas Savienības regulējums rada nervozitāti nozares dalībniekiem.

Kopumā var teikt, ka šobrīd Somijas meža nozarei klājas slikti, jo koksnes cenas joprojām nav īsti normalizējušās. Somijas banku pārstāvji, kas pārvalda arī meža fondus norāda, ka šajā ekonomiskajā ciklā koksnes cenas nav reaģējušas uz samazināšanos parastā veidā. Meža fondi ir veikuši pirmos koksnes iepirkumus nākamajam gadam. Secinājums - koksne joprojām tiek tirgota par pārsteidzoši augstām cenām.

Tā kā Somijā 2022. gadā koksnes imports no Krievijas tika apturēts, situācija koksnes tirgū manāmi saasinājās. Iepriekšējo importu daļēji ir aizstājusi vietējā koksne un salīdzinoši neliels apjoms no Zviedrijas un Baltijas valstīm. Tādejādi, konkurence par koksni ir sīva, jo arvien vairāk koksnes tiek izmantota arī enerģijas vajadzībām. Uzņēmumā Metsäteollisuus norāda, ka tagad gada laikā tiek sadedzināts tik daudz koksnes, cik patērēja vidēja celulozes rūpnīca. Somu mežrūpnieki, protams, cer, ka vairāk koksnes tiks novirzīts pārstrādei.

Jāpiezīmē, ka Somijā ceļas jaunas rūpnīcas, kas papildus konkurē neapstrādātas koksnes segmentā un nav lietderīgi to vest uz Somiju no tālienes. Somijas banku pārstāvji, kas ir saistīti ar nozari, prognozē, ka kokmateriālu tirgus Baltijas jūras reģionā arī turpmāk būs ļoti saspringts.

Daži eksperti prognozē, ka nākamgad samazināsies izmaksas par koksnes pārvadājumiem. Somijas meža īpašnieku organizācija uzskata, ka sliktās prognozes, tomēr, var izrādīties nepareizas. Tās pārstāvji uzsver, ka uzlabojoties situācija nozarē, meža īpašniekiem parādīsies daudz izdevīgu iespēju. Meža īpašnieki pārdod koksnei izsolēs un meklē labākos pircējus ar mežsaimnieku organizāciju palīdzību, tādejādi gūstot sev maksimāli izdevīgāko rezultātu. Tāpēc, ja runā par meža īpašniekiem,

viņu situācija nebūt nav tik dramatiska. Arī auksta un agra ziema ir labā ziņa meža īpašniekiem, jo daudzām cirmsmām var piekļūt tikai tad, kad zeme ir sasalusi.